

Een muzieknoot voor iedereen vzw

Table des matières

Inleiding	3
Praktische informatie	4
Kort overzicht van de geschiedenis	4
en de doelstellingen van de vereniging :	4
Doelgroep	5
Instellingen waar we tegenwoordig onze activiteiten inrichten :	5
Onze activiteiten	5
Wat is de waarde van muziek in het ziekenhuis ?	6
Wat is de waarde van muziek voor het gehandicapte kind ?	8

Inleiding

Welke verschillen zijn er tussen het ene kind en het andere?

Er zouden er geen mogen zijn.

Toch krijgt het ene kind meer kansen dan het andere.

Bijvoorbeeld, doordat het ene kind niet en het andere wel verplicht is in het ziekenhuis of in een gesloten instelling voor gehandicapten te verblijven.

Geen straat, speelplaats, buitenspelen met vriendjes, maar witte muren, verpleegsters en verzorgers elke dag.

Niet makkelijk, niet tof.

De inzet is dus het dagelijks leven op te vrolijken van het 'andere kind' ondanks de moeilijke omstandigheden.

Een muziknoot voor iedereen heeft gekozen om dat met muziek te doen. Omdat muziek mooi is, rust en sereniteit brengt en omdat ze de creativiteit en de verbeelding in het ziekenhuis brengt ... en in het hart van de kinderen.

Dit bundeltje stelt u de vzw voor en het werk van degenen die op u rekenen om hun inzet te steunen.

Lees het aandachtig.

*José Vandam,
Erevoorzitter.*

Praktische informatie

Een muzieknoot voor iedereen vzw

Opgericht: 15 april 1992

Hoofdkantoor: Oude Dieweg 6, 1180 Brussel

e-mail: unenotepourchacunasbl@skynet.be

website : www.unenotepourchacun.be

Rekeningnummer: Record 920-1011922-01

BIC : HBKABE22

IBAN : BE43 9201 0119 2201

Fiscaal registratienummer : N° 4-475178-14 tot het jaar 2014

Contactpersonen: Pascale de Laveleye, voorzitter: 0476/ 21 61 43
Monique Fritz, public relations: 0476/ 26 44 73

Kort overzicht van de geschiedenis

en de doelstellingen van de vereniging :

Het project is vertrokken vanuit de volgende vaststelling:

In alle culturen maken zang en muziek integraal deel uit van het leven van de kinderen.

Waarom zouden ze daar niet van mogen genieten omdat hun fysieke of mentale gesteldheid hen belet naar school , academie, concerten of optredens te gaan?

De oprichting van de vzw: ‘een muzieknoot voor iedereen’ is gestart in 1992, met als objectief muziek bij gehandicapten en gehospitaliseerde kinderen te brengen.

Op te merken valt het tegelijk ludieke, culturele en educatieve karakter van de activiteiten van onze vzw. en zelfs, waar mogelijk, ook therapeutische hulp.

José Van Dam is sinds februari 1994 onze erevoorzitter.

Het tienjarig bestaan van onze vzw werd in 2002 groots gevierd samen met de kinderen, José Van Dam en Christian Mervielle.. Dat werd vastgelegd in een prachtig fotoalbum.

Doelgroep

Onze activiteiten zijn gericht op jongeren van 0 tot 24 jaar met zeer uiteenlopende problematieken. Beginnend bij de neonatologie tot en met de adolescentie, met inbegrip van oncologie, pre- anesthesie en intensieve zorgen.

Tussen de vier à vijfduizend kinderen kunnen per jaar van onze activiteiten genieten.

Instellingen waar we tegenwoordig onze activiteiten inrichten :

- Universitair KinderZiekenhuis Koningin Fabiola
- Cliniques Universitaires St-Luc
- Erasme
- UMC Sint-Pieter

Onze activiteiten

“**Een muziknoot voor iedereen**” biedt in elk van deze instellingen wekelijks muziekactiviteiten aan. Regelmaat is uiteraard zeer belangrijk, zowel in het ziekenhuis als in de instellingen voor gehandicapte kinderen.

Het opzet is muzikale activiteiten aan te bieden: zang, eventueel begeleidt door kleine percussie, het herkennen van geluiden of instrumenten, muzische initiatie en instrumentenleer, improvisatie, concerten en knutselateliers.

Deze animaties kunnen zowel collectief als individueel aangeboden worden. Ze vertegenwoordigen zowat duizend uur inzet per jaar.

Indien gewenst voorziet “**een muziknoot voor iedereen**” ook een opleiding tot muzikale animator voor het omkaderend personeel.

Wat is de waarde van muziek in het ziekenhuis ?

Bij onze muzikale activiteiten in het ziekenhuis wordt iedereen betrokken: de kinderen, hun ouders, het verzorgend personeel... Ze zijn er op gericht de communicatie vlotter te laten verlopen, vertrouwen te scheppen en de relaties tussen de verschillende betrokkenen nauwer aan te halen.

De muzikant brengt een luisterend oor mee en een andere kijk op het ziekenhuisgebeuren. Hij toont zijn muzikaliteit maar beperkt zich niet tot **zijn** muziek. Hij geeft vooral tijd en ruimte om een echte band op te bouwen met iedere participant.

Voor **de kinderen** bieden de muzikale activiteiten de gelegenheid te ontsnappen aan de dikwijls zeer stresserende ziekenhuisomstandigheden. Zingend, spelend met instrumenten, luisterend en bewegend, lachend ... kan het kind enkele ogenblikken ontsnappen aan ziekte en lijden, aan zijn hospitalisatie. Kortom, weer leven.

De muzikanten nemen de kinderen mee in hun verhaal en ... :

- Begeleiden ze bij het ontdekken van de speelvreugde om “muziek” te maken, met klanken of geluiden, alleen of samen met anderen.
- Begeleiden het exploreren van hun vocale, verbale, ritmische of instrumentale mogelijkheden.
- Bieden hen nieuwe mogelijkheden tot communicatie aan en de mogelijkheid om een expressie te vinden voor hun emoties zonder deze te verwerpen.
- Geven de kinderen de mogelijkheid gedurende enkele ogenblikken te ontsnappen aan ziekte en lijden.
- Halen de kinderen uit hun passieve rol van patiënt om hen weer een actieve rol te laten opnemen en hun verblijf verrijkend te maken.
- Bevorderen het socialisatieproces van het kind door het uit zijn isolement te halen en het voluit te laten deelnemen aan groepsactiviteiten (en het zijn remmingen daarover te leren aanvaarden) .
- Steunen het kind in het (terug)vinden van zijn zelfvertrouwen, zijn zelfrespect en van zijn mogelijkheden.
- Openen nieuwe culturele horizons voor het kind.
- Ondersteunen de kinderen moreel en helpen ze bij het realiseren van een project: een lied componeren, een instrument leren bespelen, een eigen CD opnemen...

- Zorgen er voor dat de band met thuis, met de vrienden, met de school... kortom met de buitenwereld niet verloren gaat. Bijvoorbeeld door elkaar om de beurt opnames toe te zenden van liedjes, teksten, boodschappen...

In de **psychiatrische afdelingen** hebben de muzikale activiteiten een meer uitgesproken therapeutisch karakter en dat in nauwe samenwerking met het verzorgend personeel. We spreken echter niet over een echte “muziektherapie”. De muzikant komt als ‘muzikant’ en niet als therapeut.

Ook voor **de ouders** zijn de muzikale activiteiten belangrijk:

- Ze worden betrokken bij de muzikale activiteiten en hebben daarbij de keuze om deel te nemen als ‘observator’ of als ‘deelnemer’. Wat ook hun keuze is, ook zij zullen tijdens de activiteiten even de ziekte, hun zorgen en angsten kunnen vergeten.
- Ze kunnen tijdens de muzikale activiteiten met een gerust hart even ontspannen, een luchtje scheppen, iets gaan eten, een sigaretje roken... De kinderen zijn actief bezig en zullen hun tijdelijke afwezigheid makkelijker aanvaarden.
- Omdat de muzikant niet echt bij het ziekenhuispersoneel behoort kan hij soms de rol van bemiddelaar spelen tussen de ouders en het verzorgend personeel. Niet zelden spreken de ouders hem aan om hun hart te luchten en om op moeilijke momenten hun bezorgdheid over de behandelingen, hun zorg, hoop en wanhoop met hem te delen. De muzikant schenkt hen een luisterend oor, steunt ze op moreel vlak en brengt ouders en verzorgend personeel nader bij elkaar.

De muzikant integreert zich in de ploeg van **het ziekenhuispersoneel** en hij is er ook voor hen:

- Gewoon door er te zijn en een beetje verbeelding, creativiteit, andere gedachten en ideeën in de ploeg te brengen.
- Door ook speciaal voor hen muziek te maken.
- Door hen bij te staan, indien ze dat wensen, bij moeilijke ingrepen of behandelingen.
- Door hen te laten deelnemen aan de muzikale activiteiten, zodat de patiëntjes hen ook eens op een heel andere wijze aan de slag zien. Misschien worden er wel onvermoede muzikale gaven ontdekt!

Wat is de waarde van muziek voor het gehandicapte kind ?

Mentaal gehandicapte of zwaar gedragsgestoorde kinderen zijn meestal zeer gevoelig voor muziek. Door zijn relaxende invloed kalmeert muziek de karakter gestoorden en stimuleert autisten op positieve wijze. Muziek kan kinderen die niet praten aanzetten tot communicatie met anderen.

Observeren we deze kinderen gedurende langere tijd, dan zien we hen stapje voor stapje meer en meer deelnemen aan de muzikale activiteiten, zich beetje bij beetje integreren in de groep. Misschien verbreekt het kind zelfs zijn stilzwijgen om met de anderen te zingen. Eerst wellicht met kreten, maar weldra ook met meer herkenbare klanken of misschien zelfs woordjes.

Dankzij het gebruik van veel liedjes met begeleidende bewegingen is muziek in staat deze kinderen een groter lichaamsbewustzijn te geven en hen meer inzicht te brengen in hun lichaamsschema en, van daar uit, in dat van anderen. Op dezelfde wijze wordt ook hun ruimte/tijdsperceptie aangescherpt. Het zingen van liedjes ontwikkelt het taalgevoel, breidt hun woordenschat uit en telkens zijn er kansen om uitspraak en articulatie te oefenen.

Wat meer is, muzikale activiteiten werken op een ongedwongen wijze zeer disciplinerend. Dat wordt gerealiseerd met op zich zeer eenvoudige opdrachten als bijvoorbeeld het leren respecteren van een beginsignaal om een liedje samen in te zetten. Belletjes laten rinkelen, enkel wanneer het gevraagd wordt, draagt bij aan het leren volgen opdrachten en leefregels. Hierdoor leert het kind rekening te houden met anderen, een zekere vorm van discipline te aanvaarden wat positief bijdraagt aan een betere sociale integratie.

Ook voor het motorisch gehandicapte kind biedt muziek uiteraard ontspanning. Het vindt daarenboven in de muziek een sterke stimulans tot bewegen en het maken van repetitieve bewegingen. Na herhaalde activiteiten leert het zijn bewegingen beter beheersen, meer coördineren en vervolgens perfectioneren. Verschillende oefeningen zijn ook gericht op het verbeteren van de ademhalingstechniek. Kortom, zonder dat het kind het merkt, verbeteren de muzikale activiteiten zijn welbevinden en fysieke mogelijkheden.